

**آیین نامه مهمانی و انتقال دانشجویان دوره های کاردانی
و کارشناسی دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی
دولتی و غیردولتی مصوب مورخ ۱۳۸۹/۷/۱۰
وزیر علوم، تحقیقات و فناوری**

مقدمه

این آیین نامه به منظور تسهیل در مهمانی و انتقال دانشجویان به ویژه دانشجویان دختر متقاضی به نزدیک ترین دانشگاه محل زندگی خانواده، تدوین می شود.

(الف)

ماده ۱- تعاریف

مهمان: در مواردی که دانشجو برای نیمسال تحصیلی مشخصی اقدام به تغییر محل تحصیل خود می نماید به عنوان دانشجوی مهمان برای همان نیمسال در دانشگاه مقصد شناخته می شود.

مهمان مبنای: مهمان براساس نمره آزمون سازمان سنجش آموزش کشور **مهمان دائم:** دانشجو، کلیه واحدهای خود را به صورت مهمان می گذارند و در پایان هر نیمسال تحصیلی ریز نمرات وی به دانشگاه مبدأ ارسال و در پایان تحصیلات، مدرک ایشان توسط دانشگاه مبدأ صادر می گردد.

انتقال: تغییر محل دانشجو از یک دانشگاه به دانشگاه دیگر در همان رشته، همان دوره و همان مقطع تحصیلی است.

دانشگاه: دانشگاه و مؤسسه آموزش عالی دولتی.

بخش نهم: دانشجویی / ۷۱۷

مؤسسه: دانشگاه و مؤسسه آموزش عالی غیردولتی - غیرانتفاعی.

پیام‌نور: مراکز و واحدهای دانشگاه پیام‌نور.

گروه: تعدادی از دانشگاه‌ها و مؤسسات که براساس فراوانی تقاضای مهمانی و انتقال دانشجویان در یک ردیف قرار گرفته‌اند.

ماده ۲- در این آیین‌نامه، دانشگاه‌ها و مؤسسات به هشت گروه (طبق جدول پیوست) دسته‌بندی شده‌اند. توضیح این‌که این دسته‌بندی صرفاً براساس فراوانی تقاضای مهمانی و انتقال دانشجویان بوده و نشان دهنده اولویت یا برتری دانشگاه‌ها نمی‌باشد.

تبصره - گروه‌بندی در دانشگاه پیام‌نور براساس نواحی یک تا پنج آن دانشگاه می‌باشد.

ب) مهمان شدن

ماده ۳- مهمان مبنا: در صورتی که سکونت دائمی خانواده دانشجو در نزدیک‌ترین محل به دانشگاه مقصد باشد، دانشجو می‌تواند پس از اعلام قبولی از طرف سازمان سنجش آموزش کشور و یا در حین تحصیل در دانشگاه مبدا با احراز شرط زیر مهمان مبنا شود:

برای هر یک از دانشگاه‌های گروه‌های ۲ تا ۶، کسب حداقل ۸۵٪ دانشگاه‌های گروه ۷، کسب حداقل ۹۰٪ و برای دانشگاه‌های گروه ۸، کسب حداقل ۹۵٪ نمره آزمون سراسری آخرین فرد پذیرفته شده در همان رشته در دانشگاه مقصد و یا نظر کمیته منتخب وزیر علوم، تحقیقات و فناوری.

تبصره - این ماده توسط سازمان سنجش آموزش کشور براساس دستورالعمل آن سازمان اجرا و داوطلب باید مستقیماً با آن سازمان مکاتبه نماید.

ماده ۴- مهمان: در صورتی که دانشجو حداقل یک نیم‌سال تحصیلی را در دانشگاه یا مؤسسه مبدا یا میانگین کل حداقل ۱۳ گذرانده باشد، می‌تواند تقاضای مهمان شدن نماید.

۷۱۸ / مجموعه قوانین و مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

تبصره ۱- مدت مهمانی می‌تواند تا سه نیم‌سال برای مقطع کارشناسی پیوسته و دو نیم‌سال تحصیلی برای مقاطع کاردانی و کارشناسی ناپیوسته ادامه یابد. پس از آن دانشجو باید یا به دانشگاه مبدا باز گردد و یا با احراز شرایط مندرج در این آیین‌نامه تبدیل به مهمان دائم شده و یا به دانشگاه مقصد منتقل گردد.

تبصره ۲- دانشجویان دانشگاه پیام‌نور برای مهمان شدن در مراکز و واحدهای آن دانشگاه، نیاز به کسب حداقل میانگین را ندارند.

تبصره ۳- مهمان شدن در دانشگاه‌های هم‌گروه و یا سایر گروه‌ها، بدون لحاظ گروه‌بندی، به شرط موافقت دانشگاه‌های مبدا و مقصد و یا نظر کمیته منتخب وزیر علوم، تحقیقات و فناوری امکان‌پذیر است.

تبصره ۴- مهمان شدن دانشجویان مؤسسات، بدون شرط گروه‌بندی، فقط در مؤسسات امکان‌پذیر است.

تبصره ۵- در صورتی که سکونت دائمی خانواده دانشجو در نزدیک‌ترین محل به دانشگاه مقصد باشد، دانشگاه‌ها باید در صورت احراز یکی از شرایط زیر نیز با مهمان شدن وی موافقت نمایند:

۵-۱- ازدواج دانشجوی دختر (در زمان دانشجویی) در صورتی که محل اشتغال دائم همسر دانشجو، قبل از ازدواج، در نزدیک‌ترین محل به دانشگاه مقصد باشد.

۵-۲- فوت یا معلول شدن سرپرست خانواده، در زمان دانشجویی به طوری که وی به تشخیص مراجع قانونی به‌عنوان کفیل خانواده شناخته شود.

۵-۳- بیماری خاص دانشجو به تأیید مراجع ذی‌صلاح.

۵-۴- معلولیت مؤثر دانشجو که در زمان دانشجویی صورت گرفته باشد.

ماده ۵- مهمان دائم: دانشجوی مهمان در صورت کسب میانگین بالاتر از ۱۳ در دو نیم‌سال متوالی در دانشگاه مقصد می‌تواند با موافقت دانشگاه‌های مبدا و مقصد و یا رأی کمیسیون مرکزی بررسی موارد خاص مهمان دائم شود.

تبصره ۵- در صورت مهمانی دائم، نیازی به مراجعه دانشجو در هر نیم‌سال به

بخش نهم: دانشجویی / ۷۱۹

دانشگاه مبدا نمی‌باشد و صرفاً در پایان هر نیم‌سال، کارنامه دانشجویی به دانشگاه مبداء ارسال و در پایان تحصیل، مدرک توسط دانشگاه مبدا صادر خواهد شد.

ماده ۶- انتخاب واحدهای درسی دانشجویی مهمان، چه به صورت تک‌درس و چه به صورت نیم‌سال تحصیلی کامل، باید با تأیید دانشگاه مبدا و طبق شرایط دانشگاه مقصد باشد.

تبصره ۱- دانشجویان دوره روزانه دانشگاه‌ها در دوران مهمانی، ملزم به پرداخت شهریه مطابق تعرفه دانشجویی نوبت دوم می‌باشند.

تبصره ۲- دانشجویان مؤسسات و دانشجویان نوبت دوم دانشگاه‌ها در طول دوره مهمانی، ملزم به پرداخت شهریه ثابت به مؤسسه یا دانشگاه مبداء و کل شهریه ثابت و متغیر به مؤسسه یا دانشگاه مقصد می‌باشند.

ماده ۷- واحدهایی را که دانشجویی مهمان در یک دانشگاه می‌گذراند عیناً در کارنامه او در دانشگاه مبدا شرکت می‌شود و نمرات آنها در محاسبات میانگین نیم‌سال و میانگین کل او منظور خواهد شد.

ماده ۸- مدرک فراغت از تحصیل دانشجویی مهمان، در هر صورت توسط دانشگاه مبدا صادر می‌شود.

ماده ۹- سقف پذیرش دانشجویی مهمان در هر سال تحصیلی برای کلیه دانشگاه‌های گروه‌های ۷ و ۸، ۲۰٪ و برای گروه‌های ۲ تا ۶، ۲۵٪ تعداد پذیرش کل دانشجویان ورودی همان سال تحصیلی می‌باشد.

تبصره - سقف پذیرش دانشجویان مهمان برای مؤسسات در هر سال تحصیلی، ۱۵٪ تعداد پذیرش کل دانشجویان ورودی همان سال تحصیلی می‌باشد. مؤسسات مبدا موظفند در صورت تطبیق درخواست مهمانی دانشجویی با مفاد این آیین‌نامه، تا سقف فوق‌الذکر با تقاضاها موافقت نمایند.

ج) انتقال

ماده ۱۰- انتقال دانشجویی به دانشگاه دیگر، مشروط به کسب معدل بالاتر از

۷۲۰ / مجموعه قوانین و مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

میانگین معدل دانشجویان ورودی‌های همان سال و همان رشته در دانشگاه مقصد، در مدت حداقل سه نیم‌سال متوالی مهمانی برای مقطع کارشناسی پیوسته و دو نیم‌سال متوالی برای مقاطع کاردانی و کارشناسی ناپیوسته می‌باشد. تبصره ۱- انتقال به دانشگاه‌های هم‌گروه و یا سایر گروه‌ها، بدون لحاظ گروه‌بندی به شرط موافقت دانشگاه‌های مبدا و مقصد و یا نظر کمیته منتخب وزیر علوم، تحقیقات و فناوری امکان‌پذیر است.

تبصره ۲- انتقال دانشجویان دانشگاه پیام‌نور براساس نواحی پنج‌گانه می‌باشد و انتقال از ناحیه بالاتر به ناحیه هم‌تراز و پایین‌تر بلامانع است.

ماده ۱۱- انتقال از دوره شبانه به روزانه دانشگاه‌ها، از دانشگاه پیام‌نور به دوره‌های روزانه و شبانه دانشگاه‌ها و از مؤسسات به دانشگاه‌ها ممنوع می‌باشد ولی انتقال به عکس یا از دانشگاه پیام‌نور به مؤسسات با رعایت مفاد این آیین‌نامه بلامانع است.

د) شیوه اجرا

ماده ۱۲- دانشجوی متقاضی انتقال و یا مهمانی باید درخواست خود را با ذکر مورد در اردیبهشت ماه هر سال برای نیم‌سال اول تحصیلی و آبان ماه هر سال برای نیم‌سال دوم تحصیلی به اداره آموزش دانشگاه مبدا تسلیم نماید. همچنین دانشجوی متقاضی مهمان مبنا براساس ماده ۳ آیین‌نامه و تبصره آن اقدام می‌نماید.

ماده ۱۳- دانشگاه مبدا موظف است براساس مفاد این آیین‌نامه، درخواست دانشجو را بررسی نموده و در صورت داشتن شرایط در نیمه اول خرداد ماه برای نیم‌سال اول و نیمه اول آذر ماه برای نیم‌سال دوم، ریز نمرات دانشجو را به دانشگاه مقصد ارسال نماید. دانشگاه مقصد ملکف است حداکثر تا ۱۰ شهریور ماه برای نیم‌سال اول و تا ۱۵ دی ماه برای نیم‌سال دوم نتیجه را به دانشگاه مبدا و دانشجو اعلام نماید.

بخش نهم: دانشجویی / ۷۲۱

تبصره ۱- در صورت عدم موافقت با درخواست دانشجو از طرف دانشگاه‌های مبدا و یا مقصد لازم است دانشگاه یا مؤسسه دلایل عدم موافقت با درخواست دانشجو را، به وی اعلام نماید.

تبصره ۲- در صورتی که دانشجو خود را واجد شرایط بداند، مدارک مربوطه، به کمیسیون بررسی موارد خاص استانی جهت رسیدگی ارایه می‌نماید. در صورت عدم موافقت کمیسیون مذکور، دانشجو می‌تواند مدارک مربوطه را، به کمیسیون مرکزی بررسی موارد خاص جهت رسیدگی نهایی ارایه نماید. در هر حال، آرای کمیسیون بررسی موارد خاص استان و مرکز، بنا به مورد برای کلیه دانشگاه‌ها و مؤسسات و دانشجویی متقاضی لازم‌الاجرا می‌باشد.

ماده ۱۴- در صورت انتقال، واحدهای گذرانده شده دانشجو در دانشگاه مبدا که نمرات آنها ۱۲ و یا بالاتر است پذیرفته می‌شود و پذیرفتن واحدهای با نمره کمتر از ۱۲، بر عهده دانشگاه مقصد می‌باشد.

تبصره - تمام نمرات درسی دانشجو (چه در دانشگاه مبدأ و یا مقصد) اعم از قبولی و یا ردی و سوابق آموزشی دانشجوی انتقالی، عیناً در کارنامه دانشجو ثبت و نمرات دروس پذیرفته شده در محاسبه میانگین کل او محسوب می‌شود.

ماده ۱۵- مدرک فراغت از تحصیل دانشجوی انتقالی توسط دانشگاه مقصد صادر می‌شود.

ماده ۱۶- انتقال دانشجو در طول مدت تحصیل، در هر مقطع تحصیلی فقط یک بار مجاز است.

ماده ۱۷- در تمامی موارد مهمانی مبنای مهمانی، مهمانی دائم و انتقال و با شرایط مساوی اولویت با دانشجویان دختر می‌باشد.

ه) نظارت بر اجرای آیین‌نامه

ماده ۱۸- بررسی تقاضای مهمانی و انتقال دانشجویانی که مشمول یکی از بندهای آیین‌نامه می‌باشند، احتیاجی به طرح در جلسات کمیسیون بررسی موارد

۷۲۲ / مجموعه قوانین و مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

خاص و یا شورای انتقال دانشگاه‌ها نداشته و ایجاد تسهیل در امر انتقال یا مهمانی براساس بندهای این آیین‌نامه، برای کلیه دانشگاه‌ها و مؤسسات لازم‌الاجرا می‌باشد. مسؤلیت نظارت و حسن اجرای این آیین‌نامه در هر دانشگاه مؤسسه یا پیام‌نور به‌عهده رییس آن دانشگاه، مؤسسه یا رییس پیام‌نور آن استان می‌باشد.

ماده ۱۹- نظارت عالی بر اجرای این آیین‌نامه به‌عهده معاونت دانشجویی وزارت می‌باشد. دانشگاه‌ها و مؤسسات موظفند در شروع هر نیم‌سال اسامی، رشته، مقطع و دوره دانشجویان مهمان و انتقال را به همراه دلیل موافقت به معاونت دانشجویی وزارت (اداره‌کل امور دانشجویان داخل) جهت تطبیق با مفاد آیین‌نامه اعلام نمایند.

ماده ۲۰- هرگونه تخلف از آیین‌نامه یا عدم اجرای مفاد آن تخلف اداری محسوب شده و وفق مقررات اقدام می‌شود.

این آیین‌نامه در ۲۰ ماده و ۱۶ تبصره در تاریخ ۱۳۸۹/۷/۱۰ به تصویب وزیر علوم، تحقیقات و فناوری رسید و از مهر ماه سال ۱۳۸۹ به مدت دو سال لازم‌الاجرا است. کلیه آیین‌نامه‌ها و بخشنامه‌های مغایر با این آیین‌نامه کان‌لم یکن تلقی می‌گردند.

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری- کامران دانشجو

بخش نهم: دانشجویی / ۷۲۳

جدول گروه‌بندی دانشگاه‌ها و مؤسسات براساس فراوانی تقاضاهای مهمانی و انتفاعی

گروه ۱	گروه ۲	گروه ۳	گروه ۴	گروه ۵	گروه ۶	گروه ۷	گروه ۸
دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی غیردولتی غیرانتفاعی (به غیر از مؤسسات مستقر در شهر تهران)	آیت الله بروجردی	ایلام	تربیت معلم آذربایجان	زنجان	ارومیه	اصفهان	الزهر (س)
	ایران‌شهر	بجنورد	تربیت معلم سبزوار	سیستان و بلوچستان	اراک	تبریز	تربیت معلم تهران
	بناب	خرمشهر	بیرجند	شهید باهنر کرمان	بوعلی سینا	شیراز	تهران
	بهبهان	خلیج فارس	تفرش	صنعتی شاهرود	بین‌المللی امام خمینی (ره) قزوین	صنعتی اصفهان	شاهد
	حیدریه	دامغان	زابل	صنعتی قم	رازی کرمانشاه	فردوسی مشهد	شهید بهشتی
	جندی شاپور	رامین اهواز	شهر کرد	صنعتی کرمانشاه	سمنان	صنعت نفت	صنعتی امیرکبیر
	چهرم	علوم دریایی چابهار	علوم کشاورزی ساری	علوم کشاورزی گرگان	شهید چمران اهواز		صنعتی خواجه نصرالدین طوسی
	حضرت معصومه (س)	فنی و مهندسی گلپایگان	قم	کاشان	صنعتی سهند تبریز		صنعتی شریف
	صنعتی بیرجند	صنعتی ارومیه	کردستان	لرستان	صنعتی شیراز		علامه طباطبایی
	صنعتی سیرجان	مراغه	گلستان	یزد	صنعتی نوشیروانی بابل		علم و صنعت ایران
	صنعتی کرمان	ملایر	محقق اردبیلی		گیلان		هنر تهران
	صنعتی همدان	هنر اسلامی تبریز	ولی عصر (عج) رفسنجان		مازندران		تربیت دبیر شهید رجایی
	فسا	یاسوج	هرمزگان		هنر اصفهان		صنعت آب و برق (شهید عباسپور)
	کازرون						سوره
	گنبد کاووس						صدرا
نیشابور						علم و فرهنگ	